

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/26/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8719202152
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8719202152.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu M. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. V. L. L. XX/X, XXXX Z., P. P., právne zastúpený STANĚK VETRÁK & PARTNERI, s.r.o. so sídlom Dunajská 15, 811 08 Bratislava, IČO: 36 795 038, proti žalovaným: 1./ Q., A..P..U.. so sídlom O. Q. Z., A.. Č.. XXXX, XXX XX O., IČO: 31 649 513, právne zastúpený JUDr. Juraj Lukáč, advokát so sídlom Námestie sv. Egídia 11/6, 058 01 Poprad, IČO: 42 421 152, 2./ Slovenská republika, zastúpená Štátne lesy Tatranského národného parku Tatranská Lomnica, so sídlom Tatranská Lomnica č. 66, 059 60 Vysoké Tatry, IČO: 31 966 977, právne zastúpený JUDr. Marek Radačovský, advokát so sídlom Žriedlová 3, 040 01 Košice, IČO: 35 553 961, za účasti Krajského prokurátora Prešov, Masarykova 16, 080 01 Prešov 1, o určení, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 17C/15/2019-808 zo dňa 22.09.2020 takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. Priznáva žalovaným v 1. a 2. rade voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovaným v 1. a v 2. rade priznal voči žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. § 72 ods. 2 vládneho nariadenia č. 8/1928 Sb. o konaní vo veciach náležiacich do pôsobnosti politických úradov (správne konanie), § 2 nariadenia Slovenskej národnej rady č. 1/1944 Sb. o vykonávaní zákonodarnej, vládnej a výkonnej moci na Slovensku, § 1 nariadenia Slovenskej národnej rady č. 40/1944 Sb. o dočasných plnomocenstvách Predsedníctvu Slovenskej národnej rady a členom Predsedníctva Slovenskej národnej rady, § 1 ods. 1, § 2 nariadenia Predsedníctva Slovenskej národnej rady č. 4/1945 Sb. o konfiškovaní a urýchlenom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov ako aj zradcov a nepriateľov slovenského národa, § 1 ods. 1, 2, 5, 7 a 10, § 26 ods. 1, § 27 nariadenia Slovenskej národnej rady č. 104/1945 Sb. o konfiškácií a urýchlenom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov ako aj zradcov a nepriateľov slovenského národa, § 1 ods. 1 a 3 dekrétu prezidenta republiky č. 108/1945 Zb. o konfiškácií nepriateľského majetku a Fondoch národnej obnovy, § 1 ods. 1, 5, 7, 10 nariadenia Slovenskej národnej rady č. 64/1946 Sb., ktorým sa mení nariadenie o konfiškovaní a urýchlenom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov ako aj zradcov a nepriateľov slovenského národa, § 5 ods. 5 zákona č. 91/1947 Zb. o vykonaní knižničného poriadku strán skonfiškovaného nepriateľského majetku a o úprave niektorých právnych pomerov vzťahujúcich sa na pridelenom majetok, § 6 ods.

6 vládneho nariadenia č. 90/1950 Sb. o správe národného majetku národnými výbormi, § 1 vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva č. 158/1959 Ú. v. o správe neprideleného pôdohospodárskeho majetku nadobudnutého z pozemkových reforiem, čl. 23 ods. 3 vyhlášky Ministerstva financií č. 133/1960 Zb. ktorom sa vykonáva vládne nariadenie o správe národného majetku, § 23 ods. 1 zákona 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu, § 137 písm. c), § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

3. V odôvodnení konštatoval, že žalobca sa domáhal určenia, že nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXX, nachádzajúce sa v okrese O., obec Z. E., katastrálne územie E. L., vedené Okresným úradom O., katastrálny odbor patria do dedičstva po nebohej G. A., rod. Q.A., G. XX.XX.XXXX, zomrelej XX.XX.XXXX, naposledy bytom K., M., v podiele 1/1. Súd prvej inštancie ustálil, že žalobe nemožno vyhovieť z dôvodu nepreukázania naliehavého právneho záujmu, nedostatku vecnej legitímácie a napokon z dôvodu nepreukázania, že nedošlo k strate vlastníckeho práva G. A. konfiškáciou.

4. Pri posudzovaní naliehavého právneho záujmu na určení, že veci patria do dedičstva po neb. G. A. vychádzal z ust. § 137 písm. c) CSP ako z rozhodnutie Najvyššieho súdu SR so sp. 4Cdo /112/2016 i rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. I.ÚS 482/2013 z 11.12.2013. Konštatoval, že pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide predovšetkým o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude nasledovať iné súdne konanie. V konaniach o určenie, že vec patrí do dedičstva po poručiťelovi i vyhovujúci výrok rozsudku nemusí znamenať, že v čase vyhlásenia rozsudku nie je vlastníkom veci žalovaný (súčasný vlastníkom veci zapísaný na liste vlastníctva). Uvedené sa teda podľa súdu prvej inštancie mýňa účelu určovacej žaloby, vytvára pocit neistoty, vytvára priestor na ďalšie súdne spory, pričom zmyslom určovacej žaloby je vytvárať právnu istotu zbytočne nerušenú pretrvávajúcimi spormi. Vzhľadom na uvedené uzavrel, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na určení, že veci patria do dedičstva po nebohej G. A..

5. Ďalej sa súd prvej inštancie zaoberal aktívnou vecnou legitímáciou žalobcu, ktorú považoval za spornú, nakoľko žalobca nepreukázal, že je skutočne dedičom po poručiťelke, a tiež bolo sporné, či neexistujú aj prípadní ďalší dedičia, ktorí by mali byť súčasťou tohto konania buď na strane žalobcov, alebo žalovaných, nakoľko v zmysle ustálenej judikatúry, musí byť rozsudok o určení, že vec patrí do dedičstva záväzný pre všetkých dedičov poručiťela.

6. Vo vzťahu k strate vlastníckeho práva konfiškáciou nehnuteľností súd prvej inštancie uviedol, že táto nepochybne bola preukázaná. Napriek tvrdeniam žalobcu, že ku konfiškácii platne nedošlo, žalobca podľa záverov súdu prvej inštancie v tomto smere neunesol dôkazné bremeno, naopak, z prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany, ktoré boli v prevažnej časti totožné, bolo preukázané, že nebohá G. A. stratila vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam konfiškáciou podľa nariadenia Slovenskej národnej rady č. 104/1945 Sb. SNR. Teda v čase smrti nebohej G. A. dňa 06.04.1951 nebohá G. A. nebola vlastníkom sporných nehnuteľností, preto nemožno vyhovieť žalobe o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohej G. A..

7. Na základe vyššie uvedených skutočností súd prvej inštancie uzavrel, že najmä z dôvodov nedostatku naliehavého právneho záujmu na podanej určovacej žalobe, nedostatku vecnej legitímácie v konaní i s poukazom na preukázanú stratu vlastníckeho práva konfiškáciou, je potrebné žalobu zamietnuť.

8. Výrok o trovách konania odôvodnil tak, že úspešným žalovaným v 1./ a 2./ rade súd priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške trov konania súd rozhodne uznesením po právoplatnosti rozsudku.

9. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Namietal, že v zmysle právnej praxe je naliehavý právny záujem žaloby na určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťelke daný. Uviedol, že konajúci súd nemá povinnosť a ani právo vyhodnocovať pravdepodobnosť vzniku ďalších sporov o vlastnícke právo k nehnuteľnostiam. Argumentáciu súdu prvej inštancie, že uvedená skutočnosť by mala viesť k ďalším sporom považuje za absurdnú a irelevantnú, nakoľko právo žalovaných preukázať, že ku dňu smrti poručiťelky bol práve žalovaný v 2. rade vlastníkom nehnuteľností, nebola nijako obmedzená, čo potvrdzuje aj vykonávanie dokazovania v tejto časti zo strany súdu prvej inštancie. Žalobca poukázal na právne predpisy a judikatúru súdov SR, z ktorých

podľa neho vyplýva, že súd prvej inštancie nemohol prijať záver, že žalobca mal využiť reštitučné predpisy, keď vedel alebo aspoň mal vedieť z titulu znalosti práva, že žalobca nie je oprávneným subjektom z reštitučných predpisov, a že jeho jediným prostriedkom nápravy je tak žaloba o určenie, že určitá vec patrí do dedičstva, a teda jeho závery v tejto časti považuje za arbitrárne. Poukázal na skutočnosť, že nenaplnil legálnu definíciu oprávnenej osoby podľa príslušných predpisov, a teda sa nemohol svojho práva domáhať v rámci reštitučného zákonodarstva. Žalobca rovnako namietal závery súdu prvej inštancie, že by jeho snahou domôcť sa vlastníckych práv zasiahol do právnej istoty, ktorá existuje viac ako 70 rokov. Nie žalobca, ale práve Československý štát ako právny predchodca žalovaného v 2. rade zasiahol do právnej istoty. Vo vzťahu k aktívnej vecnej legitímácii namietal, že táto daná je, nakoľko žalobca predložil súdu prvej inštancie početné dôkazy o jeho príbuzenskom vzťahu s poručiiteľkou, pričom ide o verejné listiny a ako také sú opatrené prezumpciou správnosti a tiež má za to, že nie je potrebné, aby v konaní vystupoval celý okruh dedičov, čo potvrdzuje aj judikatúra Najvyššieho súdu ČR. Vo vzťahu k tvrdenej strate vlastníctva poručiiteľky žalobca poukázal na svoje predchádzajúce písomné aj ústne vyjadrenia k jednotlivým sporným otázkam ohľadom konfiškácie a straty vlastníckeho práva poručiiteľky a zároveň sa vyjadril ku konfiškácii podľa nariadenia č. 104/1945, ku konfiškácii podľa dekrétu prezidenta republiky č. 108/1945 Zb., k otázke derelikcie a k tvrdenému vydržaniu nehnuteľnosti žalovanými. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatnil si trovy odvolacieho konania voči žalovaným v plnom rozsahu.

10. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný v 2. rade, ktorý v plnom rozsahu rozporoval všetky skutkové aj právne tvrdenia žalobcu, uvedené v odvolaní. Podľa žalovaného v 2. rade žalobca neuniesol dôkazné bremeno v spore a dôkaznú núdzu prenáša na žalovaných, resp. na súd. Uviedol, že je vecou žalobcu uniesť povinnosť tvrdenia ako aj dôkazné bremeno, aby tak esenciálnu a primárnu vec ako je danosť aktívnej vecnej legitímácie preukázal, čo sa však podľa neho nestalo. Za prekvapujúce považuje, že žalobca nenavrhol ani výsluch svojej osoby. Ďalej namietal, že žalobca nepreukázal svoje tvrdenia o vykonaní lustrácie v archívoch za účelom dohľadanie dedičského rozhodnutia po poručiiteľke. Rovnako za zarážajúce považuje, že žalobca na jednej strane čestne vyhlasuje, že je jediným dedičom po nebohej grófke a následne sám navrhuje pristúpenie ďalších osôb do konania. Tvrdenia žalobcu o tom, že reštitučné rozhodnutia boli zrušené v dôsledku čoho by žalovaný v 2. rade vlastnícke právo nenadobudol sú podľa žalovaného v 2. rade nepravdivé a nezakladajú sa na pravde. Spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva žalovaného v 2. rade podľa neho súd prvej inštancie riadne zdôvodnil ako aj celé jeho rozhodnutie, ktoré považuje za správne a súladné s právnou úpravou SR. Navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť a priznať mu voči žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

11. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril aj žalovaný v 1. rade. Uviedol, že žalobca v odvolaní len opakuje to, čo uvádzal v doterajšom konaní, pričom s týmito skutočnosťami sa súd prvej inštancie náležite vysporiadal. Poukázal na skutočnosť, že značná časť odvolania žalobcu sa zameriava na tie časti odôvodnenia napadnutého rozsudku, ktoré nie sú podstatné pre meritórne rozhodnutie o veci samej, a preto podľa neho nemajú dopad na vecnú správnosť rozhodnutia. Súd prvej inštancie však aj napriek tomu tieto nepodstatné skutočnosti prejednal a vysporiadal sa s nimi aj v odôvodnení rozhodnutia pre „úplnosť rozhodnutia“, aby tak žalobca v odvolaní nemohol namietat, že sa s nimi súd prvej inštancie náležite nevysporiadal. Namietal, že v zásade ide o skutočnosti, ktoré nastali po smrti poručiiteľky, t. j. rozhodnutie U. O. z roku 1962 a zámennú zmluvu medzi žalovanými z roku 2010, ktoré však nemôžu byť predmetom prieskumu pri žalobe o určenie, že vec patrí do dedičstva, v ktorej sú predmetom prieskumu len skutočnosti, ktoré nastali do dňa smrti poručiiteľky, t. j. do 04.06.1951. Odvolanie žalobcu považuje za polemiku s odôvodnením rozsahu bez dopadu na vecnú správnosť rozhodnutia. Podstatnú argumentačnú časť odvolania tvoria citácie, často účelovo a nekonceptne poskladané rozhodnutia rôznych súdov, nezohľadňujúce konkrétne fakty a skutočnosti, a najmä vykonané dôkazy a z nich vyplývajúci skutkový a právny stav v predmetnej veci. Žalovaný v 1. rade sa tiež podrobne vyjadril k otázke naliehavého právneho záujmu, aktívnej vecnej legitímácii ako aj k strate vlastníctva poručiiteľky, ku konfiškácii a k derelikcii. Navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť a priznať mu voči žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

12. K vyjadreniu žalovaného v 2. rade k odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalobca. Uviedol, že rozporuje všetky skutočnosti uvedené v tomto vyjadrení a odkázal na svoje rozsiahle odvolanie. Vo vzťahu k jeho návrhu na pristúpenie ďalších subjektov do konania na strane žalovaných uviedol, že tak konal z dôvodu právnej istoty a vlastnej procesnej opatrnosti, nakoľko až v priebehu súdneho konania sa žalobca

dopátral osôb, s ktorými nie je v priamom kontakte a nie si je istý, či sú skutočne dedičmi, lebo tieto skutočnosti mimo dedičského konania on sám nie je schopný ustáliť, keďže nie je na to oprávnený, aby určoval kto je dedičom a kto nie. Zdôraznil, že rodnými a úmrtnými listami jednoznačne preukázal, že je dedičom po poručiiteľke, no ani jeden žalovaný nepreukázal a nepredložil žiaden rodný, či úmrtný list, ktoré by preukazovali obdobným spôsobom dedičskú líniu. Preto je podľa žalobcu otázne, na základe akých dôkazov súd prvej inštancie zistil, že účastníkmi konania nie sú všetci do úvahy prichádzajúci dedičia. Dokazovanie ohľadom tejto otázky nebolo vykonávané. Tvrdenia žalovaného v 2. rade, že nepredložil dôkazy o vykonaní lustrácií sú podľa žalobcu nepravdivé, nakoľko žalobca predložil viaceré potvrdenia archívov, z ktorých je zrejmé, že všetky potrebné a možné lustrácie vykonával. Tiež sa ohradil voči špekuláciám ohľadne dôvodov, prečo žalobca nenavrhol výsluch svojej osoby. Vo vzťahu k otázke pôvodu žalobcu uviedol, že tento dostatočne preukázal listinami. Pokiaľ žalovaný v 2. rade namietal, že žalobca neustálil okruh dedičov po poručiiteľke, žalobca položil otázku, ktorých potenciálnych dedičov žalobca opomenul? Vzhľadom na uvedené skutočnosti, je žalobca toho názoru, že procesnú podmienku aktívnej legitímácie splnil. V ostatnom odkázal na jeho argumentáciu uvedenú v jeho odvolaní.

13. K vyjadreniu žalovaného v 1. rade k odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalobca. Uviedol, že rozporuje všetky skutočnosti uvedené v tomto vyjadrení a odkázal na svoje rozsiahle odvolanie. Uviedol, že nikdy nespochybňoval, že by konfiškačné rozhodnutie vydané nebolo, ale len to, že bolo vydané na základe právneho titulu Dekrétu 108/1945 a nie Nariadenia 104/1945. Argumentáciu žalovaného v 1. rade považuje za bezpredmetnú, účelovú, so snahou odvieť pozornosť odvolacieho súdu od podstatných a pre rozhodnutie vo veci zásadných skutočností. V ďalšom sa vyjadril o otázke ohľadom rizika ďalších súdnych sporov, k reštitúcií, k aktívnej vecnej legitímácií a ostatným skutočnostiam, pričom zotrval na svojich doterajších vyjadreniach uvedených pred súdom prvej inštancie, či v odvolaní.

14. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadril žalovaný v 1. rade. Poukázal na skutočnosť, že vyjadrenie žalobcu - odvolateľa obsahuje nielen argumenty vo vzťahu k vyjadreniu žalovaných, ale aj nové skutočnosti - dôvody nesúhlasu žalobcu s napadnutým rozsudkom, čím žalobca podľa žalovaného v 1. rade nezákonne rozširuje odôvodnenie svojho odvolania po uplynutí odvolacej lehoty, čo zákon podľa neho neumožňuje, a preto nemožno na toto vyjadrenie žalobcu prihliadať, pretože by tým došlo k akceptácii nezákonného postupu žalobcu. Tvrdenia žalobcu považuje za klamlivé, tendenčné a zavádzajúce a v značnom rozsahu nereagujúce na vyjadrenie žalovaného v 1. rade. Ďalej sa vyjadruje k otázke právnej istoty a reštitúcií, pričom zotrval na svojich doterajších vyjadreniach uvedených pred súdom prvej inštancie a vyjadreniach v odvolacom konaní.

15. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadril žalovaný v 2. rade. Vo vzťahu k námietke žalobcu, že ani žalovaní nevedia uviesť okruh dedičov a ak tvrdia, že žalobca nie je jediným dedičom, mali by uviesť akí ďalší dedičia by mali byť súčasťou konania, žalovaný v 2. rade uviedol, že nemá dôvod uľahčovať žalobcovi jeho úlohu v civilnom súdnom konaní a námietky žalobcu považuje za neadekvátne. Žalovaný v 2. rade je toho názoru, že sa mu podarilo dostatočne spochybniť okruh dedičov po poručiiteľke a aj preukázať nepravdivosť čestného vyhlásenia žalobcu o tom, že je jediným dedičom, čo potvrdil aj samotný žalobca návrhom na pristúpenie vstupu okruhu ďalších strán sporu do konania. Opätovne zdôraznil, že žalobca nepreukázal svoje tvrdenia o lustrácií v archívoch za účelom dohľadania dedičského rozhodnutia po nebohej grófke, aj keď žalobca uvádza opak. V ďalšom sa v plnom rozsahu pridržiaval ním uvedených argumentov pred súdom prvej inštancie ako aj odvolacom konaní.

16. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 24.06.2022 a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

17. Je nevyhnutné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne

a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany na spravodlivý proces.

18. Odvolací súd s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP uvádza, že v celom rozsahu sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. Len na doplnenie a zdôraznenie správnosti, ako aj k odvolacím dôvodom uvádza, že napadnutý rozsudok spĺňa zákonné predpoklady riadneho odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 220 CSP.

19. Žalobca sa podanou žalobou domáha určenia že nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXX, nachádzajúce sa v okrese O., obec Z. E., katastrálne územie E. L., vedené Okresným úradom O., katastrálny odbor patria do dedičstva po nebohej G. A., P. Q., G.. XX.XX.XXXX, zomrelej XX.XX.XXXX, naposledy bytom K., M., v podiele 1/1.

20. Svoju aktívnu legitimáciu žalobca odvodzuje od toho, že je dedičom po nebohej G. A., P. Q., G.. XX.XX.XXXX, zosnulej XX.XX.XXXX, naposledy bytom K., M., keďže je jej vnukom.

21. Z obsahu spisu vyplýva, že nebohá G. A., rod. Q.Á. bola dcérou grófa M. Q. Q. W. O. - osôb rímskokatolíckeho vierovyznania, narodila sa v O., J. Ž. (Č.. L.. X). Podľa údajov v pozemkovoknižnej vložke č. XXX sa vydala za K. A. (Č.. L.. XX).

22. Podľa rodného listu M. A., G.. XX.XX.XXXX, (ktorého žalobca označil za svojho otca), bola jeho matkou G. Q., O. a jeho otcom Q. A., Z. (Č.. L.. XX).

23. Podľa výpisu z knihy narodení sa žalobca M. A. narodil XX.XX.XXXX, v A.. Meno jeho matky je C. A. a meno jeho otca je M. A.É. (Č.. L.. XX).

24. Z uvedených listinných dôkazov vyplýva, že starým otcom žalobcu bol Q. A., ktorý síce bol ženatý s G. Q., no G. A., rod. Q., ktorá by mala byť, ako uvádza žalobca v podanom návrhu, výlučnou vlastníčkou predmetných nehnuteľností, mala muža menom K. a nie Q.. Vyššie uvedené skutočnosti tak vzbudzujú dôvodné pochybnosti, či je žalobca skutočne potomkom zosnulej G. A., P. Q..

25. Vo vzťahu k tvrdeniam žalobcu, že dôkazy, ktoré súdu prvej inštancie predložil sú poväčšine listinné dôkazy, u ktorých platí prezumpcia správnosti, odvolací súd uvádza, že rovnako ako súd prvej inštancie, ani odvolací súd nespochybňuje správnosť a pravdivosť údajov uvedených v týchto listinách. Práve naopak, nakoľko súdy považujú údaje uvedené v týchto listinách za pravdivé, obaja v zhode dospeli k záveru, že žalobcovi sa nepodarilo preukázať, že je dedičom po nebohej G. A., rod. Q., keďže zo spomínaných listín nie je možné vyvodit' ucelenú líniu rodu, resp. že otec žalobcu M. A. je osobou totožnou so synom poručiťky G. A., rod. Q. - M. A.. Aj keď ide o osoby s rovnakým menom, s ohľadom na ďalšie skutočnosti, ktoré vyplynuli z priložených dôkazov, má odvolací súd za to, že sa nejedná o osoby totožné, a teda že žalobca nie je v príbuzenskom vzťahu s nebohou Natáliou A., P. Q.Á..

26. Odvolací súd ďalej zdôrazňuje, že žalobcovi sa rovnako nepodarilo preukázať, že by mal byť jediným dedičom po nebohej G. A., P. Q.. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na ustálenú judikatúru, z ktorej vyplýva, že účastníkmi konania, ktorého meritom je určenie, že sporné nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťovi, musia byť všetci do úvahy prichádzajúci dedičia po poručiťovi, a to buď na strane žalobcov alebo na strane žalovaných, keďže rozsudok musí byť záväzný pre všetkých dedičov. (rozhodnutie Ústavného súdu SR II. ÚS 260/2011 zo dňa 09.06.2011, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR so sp. zn. 3 Cdo 222/2010, 5 MCdo 15/2007).

27. Žalobca súdu prvej inštancie predložil čestné prehlásenie zo dňa 27.09.2019, v ktorom čestne prehlásil, že „nemá vedomosť o iných dedičoch po poručiťovi G. A., P. Q. (G.. XX.XX.XXXX, G. K. G. F.. XX, K., M., J. XX.XX.XXXX), a to vzhľadom na všetky lustrácie, ktoré vykonali na to príslušné štátne orgány Slovenskej republiky na návrh môjho právneho zástupcu. Takisto bola vykonaná lustrácia v Archíve hlavného mesta Budapešť, výsledkom ktorej bolo zistené, že nie je evidovaný dokument týkajúci sa dedičského konania po poručiťovi G. A.“ (č. I. 181).

28. Aj keď žalobca v spomínanom čestnom vyhlásení poukazuje na lustrácie, ktoré mal v jeho mene vykonať jeho právny zástupca, dôkazy o tejto skutočnosti súdu nepredložil. Odvolací súd však súčasne pripomína, že tieto orgány nie sú vo vzťahu k dedičským konaniam príslušné, nakoľko na archiváciu dedičských konaní je príslušný súd.

29. Navyše, aj keď žalobca najskôr tvrdil, že je jediným dedičom po nebohej G. A., P. Q. a aj čestne prehlásil, že nemá vedomosť o iných dedičoch, súdu prvej inštancie neskôr navrhol, aby zabezpečil dôkazy a vyžiadal si vo vzťahu k A. W. M., A.R. W. O., A. M. N., A. M. prostredníctvom dožiadania cez Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky právoplatné dedičské rozhodnutie z príslušného súdu v M. a P., čo vzbudzuje dôvodné pochybnosti o pravdivosti tvrdení žalobcu o tom, že je jediným dedičom po nebohej G. A., P. Q.. Odvolací súd tiež pripomína, že to bol práve žalobca, ktorý zdôrazňoval, že súd nemôže suplovať a ani na seba preberať úlohu súdneho komisára, príslušného na prejednanie dedičstva a ustáliť okruh dedičov z dôvodov, aby zistil, či účastníkmi konania sú všetci dedičia, pretože by takýmto svojím postupom zasiahol do princípu zákonného sudcu, keďže len sudca ustanovený v rámci dedičského konania je oprávnený ustáliť okruh dedičov.

30. Žalobca tiež v zmysle ustanovenia § 79 CSP navrhol, aj keď mal za to, že na prejednanie sporu postačuje preukázanie, že žalobca je potenciálnym oprávneným dedičom po poručiťke a aj vzhľadom na to, že žalobca nemá právomoci súdneho komisára vo vzťahu k prieskumu okruhu dedičov, aby súd pripustil na strane žalovaných nasledovné osoby, ktoré by mohli prichádzať do úvahy ako potenciálni dedičia po poručiťke: O. M. A., Y. A.. Z uvedeného je zrejmé, že ani samotný žalobca nemá vedomosť o tom, či sa jedná o skutočných dedičov po poručiťke alebo nie. Navyše, v prípade osôb, ktoré žalobca navrhol pripustiť na stranu žalovaných, nebolo zrejmé po akom konkrétnom potomkovi po poručiťke by navrhované osoby mali byť. Pochybnosti tiež vzbudzuje návrh žalobcu na pripustenie „len“ dvoch osôb do konania na strane žalovaných, aj keď samotný žalobca navrhoval vykonať dokazovanie vo vzťahu k štyrom osobám, ktoré by mohli byť potencionálnymi dedičmi.

31. Vyššie uvedený postup žalobcu, kedy najskôr sám tvrdil, že je jediným dedičom a súčasne aj súdu doložil čestné prehlásenie o tom, že nemá vedomosť o ďalších dedičoch po poručiťke a následne žiadal súd prvej inštancie o zabezpečenie a vykonanie dôkazov vo vzťahu k ďalším potencionálnym dedičom, pričom pritom vyslovene namietal, že takýmto postupom by konajúci súd zasiahol do princípu zákonného sudcu a prekročil svoje právomoci, je prinajmenšom rozporuplný.

32. Žalobca síce navrhoval pripustiť na strane žalovaných ďalšie osoby, no súdu prvej inštancie nijakým spôsobom nepreukázal príbuzenský vzťah k týmto navrhovaným osobám, čo vzbudzuje len ďalšie pochybnosti o pôvode žalobcu a jeho príbuzenskom vzťahu k nebohej G. A., P. Q..

33. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, ktoré leží práve na ňom ako na iniciátorovi sporu, keďže sa mu nepodarilo jednoznačne, bez akýchkoľvek pochybností preukázať, že je skutočne vnukom zosnulej G. A., P. Q.. Žalobcom predložené dôkazy vzbudzujú dôvodné pochybnosti o pravdivosti jeho tvrdenia o príbuzenskom vzťahu s nebohrou grófkou G. A., P. Q. a neustaľujú nespochybniteľný priebeh rodinnej genézy, ktorá by jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukazovala legitímne nástupníctvo žalobcu.

34. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka za výsledok konania, pokiaľ je určený výsledkom vykonaného dokazovania. Dôsledkom toho, že tvrdenie účastníka nie je preukázané (v tom zmysle, že ho súd považuje za pravdivé) ani na základe navrhnutých dôkazov, ani na základe dôkazov, ktoré súd vykonal bez návrhu, je pre účastníka nepriaznivé rozhodnutie.

35. Odvolací súd pripomína, že v rámci dokazovania platí zásada, že každý účastník musí uniesť dôkazné bremeno ohľadom svojho tvrdenia, kto tvrdí, dokazuje (affirmanti incumbit probatio). Inak povedané, účastník musí preukázať to, čo tvrdí, len potom môže súd zobrať jeho tvrdenie za základ svojho rozhodnutia. Ak teda žalobca tvrdí, že je vnukom grófkou G. A., P. Q., musí túto skutočnosť preukázať, a to tak, aby o pravdivosti jeho tvrdení nevznikli žiadne pochybnosti. Teda žalobca musí preukázať skutočnosť, na základe ktorých mu jeho právo patrí, resp. od ktorých svoje právo odvodzuje.

36. Ústavný súd SR v rozhodnutí II. ÚS 38/2015 ustálil, že: „Dôkazné bremeno týkajúce sa skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé dôsledky, ide teda o toho účastníka, ktorý existenciu takýchto skutočností tvrdí.“.

37. Odvolací súd súčasne zdôrazňuje, že predmetom tohto konania je určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiiteľke, v ktorom ako v civilnom sporovom konaní platí princíp kontradiktórnosti konania, a teda nie je úlohou súdu, ale procesných strán a ich procesnej diligencie, aby zabezpečili dôkazy na podporu svojich tvrdení.

38. Z princípu kontradiktórnosti konania vyplýva, že samotný účastník konania musí mať možnosť posúdiť, či a do akej miery je písomné vyjadrenie jeho odporcu právne významné, či obsahuje také skutkové a právne dôvody, na ktoré je potrebné z jeho strany reagovať alebo inak je vhodné sa k nemu vyjadriť; nezáleží pritom, aký je jeho skutočný účinok na súdne rozhodnutie (napr. vec K. S. proti Fínsku, rozsudok ESLP z 31. mája 2001; vec F. R. proti Švajčiarsku, rozsudok ESLP z 28. júna 2001). Inak povedané požiadavka „kontradiktórnosti konania“ sa v judikatúre ESLP chápe čisto formálne. Z jej hľadiska v podstate nezáleží alebo len málo záleží na skutočnom obsahu a význame informácie alebo argumentov predložených súdu (mutatis mutandis I. ÚS 230/03, II. ÚS 249/2012). (Nález Ústavného súdu SR z 30. apríla 2013, sp. zn. II. ÚS 168/2012-44).

39. S ohľadom na všetky uvedené skutočnosti ako aj skutočnosti, ktoré vyplynuli z dokazovania, odvolací súd v otázke aktívnej vecnej legitímácie dospel k rovnakému záveru ako aj súd prvej inštancie, a to že táto v danom konaní nie je daná.

40. Odvolací súd poukazuje aj na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.06.2010 sp. zn. 2Cdo/205/2009, z ktorého vyplýva, že aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu- žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej legitímácie (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta.

41. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu pokiaľ ide o napadnutý rozsudok, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, pričom nemožno mať pochybnosti ani o správnosti právneho posúdenia prejednávanej veci súdom prvej inštancie.

42. Judikatúra súdov, vrátane Európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porovnaj rozsudok W. proti W. z XX.XX.XXXX, sťažnosť č. XXXXX/XX, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997 - III.). Odvolací súd preto so zreteľom na vyššie uvedené nepovažoval za potrebné zaoberať sa aj ďalšími odvolacími námietkami, ktoré neboli spôsobilé prívodiť zmenu rozhodnutia vo vzťahu k odvolateľovi.

43. Z týchto dôvodov odvolací súd považoval odvolanie žalobcu za nedôvodné, a preto napadnutý rozsudok spolu so súvisiacim výrok o trovách konania ako vecne správny potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP.

44. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že odvolací súd žalovaným priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči žalobcovi, nakoľko títo boli v konaní úspešní v celom rozsahu s tým, že o výške trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

45. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).